DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال ششم شماره ۲۱
شماره مسلسل ۸۸۸
دوشنبه ۲۱ قوس ۱۳۸۴ هـ ش
۱۱ ذوالقعده الحرام ۱۴۲۶ هـ ق
12 December, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

مشرانو جرګې ته په انتصابي کاندیدانو نیوکې

د هیواد د ناراضو کاندیدانو ټولنی مشرانو جرګې ته د حامد کرزی له خوا د انتصابي کسانو په هکله نیوکه کړی ده د دغې ټولنې په یوه مطبوعاتي اعلامیه کې ویل شوي چې پرون خپره شوی ده راغلي چې جمهور رئیس کرزی په انتصابي کسانو کې د پوهې او تجربې معیار په پام کې ندی ټیولی او دغه انتصاب شوی کسان به ونه توانیږي د هیواد د برخلیك په تاکلو کې ښه رول ولوبوي دغه راز په اعلامیه کې راغلي چې مشرانو جرګې ته د ښاغلی حامد کرزی لخوا انتصاب شوی کسان د دولت ناکامه وزیران. د دولتي ادارو په فساد اخته کارکوونکي او ځینې نور هغه کسان دي چې تر ډیره بریده د ګوندي اړیکو او د مصلحت له مخې انتصاب شوی دي.

د شمرق د لرغونی سیمې په هکله څیړنیز سیمینار

د علوموا کاډمی اړوند دکوشانیانو نړیوال څیړنیز مرکز پرون د شمرق د لرغونی سیمې په هکله چې زمونږ د هیواد په شمال کې ده علمي. څیړنیز سیمینار جوړ کړی دی ددغه سمینار جوړونکو ویلي دي چې دوی به په دغه سیمینار کې د رباطك د کتیبي د تاریخي ارزښت او دغه راز پدې برخه کې چې کومی څیړنی شوي پدې هکله به هم خبری اتری وکړي د شمرق سیمه یوه له هغو لرغونو سیمو څخه ده چې په کې ارزښتناك تاریخي آغار موجود دي او پدې وروستیو کې ددغه سیمې په غرونو کې نوی لرغونی آثار او تاریخي ډبری پیدا شوی دی داطلاعاتو او کلتور وزارت د علومو د اکاډمی سره یوځای هڅی پیل کړي تر څو د لرغونو آثارو د ساتنی لپاره د افغان دولتي چارواکو او دنړیوالو ټولنو پام راواړوي.

حمله انتحاری به نیروهای امریکایی در کندهار

مقامات امنیتی می گویند در اثر یک "حمله انتحاری" در شهر کندهار، در جنوب کشور، تنها فرد بمب گذار کشته و دست کم یک نفر دیگر زخمی شده است. این انفجار حوالی ساعت یازده قبل از ظهردیروز روی داد. ص۴

د انجونو له ښوونځي سره شخصي مرسته

د ننګرهار والي ګل آغا شیرزوي له خوا پرون لس زره امریکایي ډالر او سل زره افغاني له خپلې شخصي پانګې څخه ددغه ولایت د بی بی زینب له ښوونځي سره مرسته وکړه د ننګرهار والي د جلال آباد په ښار کې ددغې مرستې د ورکولو په مهال ویلي دي چې په راتلونکي کې به هم دی ته ورته مرستې په دغه ولایت کې د ښوونې او روزنې د پیاوړتیا لپاره تر سره کړي دغه راز ښاغلی شیرزوی ووایل چې له دغو پیسو څخه پنځه زره ډالر یې د بی بی زینب د ښوونځي د ښوونکو لپاره دي او په پاتې نورو پیسو دی د ښوونځي لپاره لازم وسایل او اړین تجهیزات واخیستل شي.

حکمتیار له پټ ځایه کسټ خپور کړی دی

د هیواد پخواني لومړي وزیر ګلبدین حکمتیار له کوم پټ ځای څخه د پاکستان د پښور په ښار کې د بي بي سي دفتر ته یو ثبت شوی ټیپ لیږلی دی په دغه ټیپ کې حکمتیار وایي د جولای په میاشت کې د ازبکستان تر هغې پریکړې وروسته چې امریکایي ځواکونو ته یې د خان اباد له هوایي اډې څخه د وتلو وویل بنایي راتلونکی کال امریکایي ځواکونه له افغانستان او عراقه هم ووځي. ده وویل چې افغانستان ځواکونو ته به اشاري ویلي چې په هغو کې د ده په وینا د لویدیځوالو لاس وو حکمتیار ۲۰۰۶ کال په دې دلیل د امریکایي ځواکونو لپاره د ده په وینا د ماتې کال وبالله چې فشار پرې زیاتیږي خریالان وایي نسکوریدو وروسته د مجاهدینو خپلمنځي جګړو ته په اشاره ویلي چې په هغو کې د ده په وینا د لویدیځوالو لاس وو حکمتیار ۲۰۰۶ کال په دې دلیل د امریکایي ځواکونو لپاره د ده په وینا د ماتې کال وبالله چې فشار پرې زیاتیږي خریالان وایي گلبدین حکمتیار په دا ډول پیغامونو غواړي وښیي چې لا هم فعاله دی حکمتیار د ولسمشر حامد کرزي د حکومت مخالف دی او په هیواد کې د بهرنیو سرتیرو پر ضد پر جګړې ټینګار کوي. متحد ایالات د حکمتیار په لټه کې دي

د ائتلافي ځواکونو یو موټر په مایین والووت

تیره ورځ د پکتیکا ولایت د خیر کوټ په ولسوالي کې د ائتلافي ځواکونو یو موټر په یو مایین الوتي خو ځاني زیان یې ندی اړولی د پکتیکا ولایت د خیر کوټ ولسوال محمد هاشم قانع ویلي دغه موټر د نومورې ولایت له مرکز شرنی څخه د خیرکوټ ولسوالي ته روان و چې د سیګانو په سیمه کې په مایین والوت. ده وویل چې د پیښې په اړوند یو مشکوك کس د امنیتي ځواکونو له لورې نیول شوی او اوس مهال تر پوښتنو ګرویږنو لاندې دي تر دې وړاندې هم په دغو ولایتونو کې ګڼې ورته پیښې رامنځ ته شوی خو تر دې دمه یې عاملین نه دی نیول شوی.

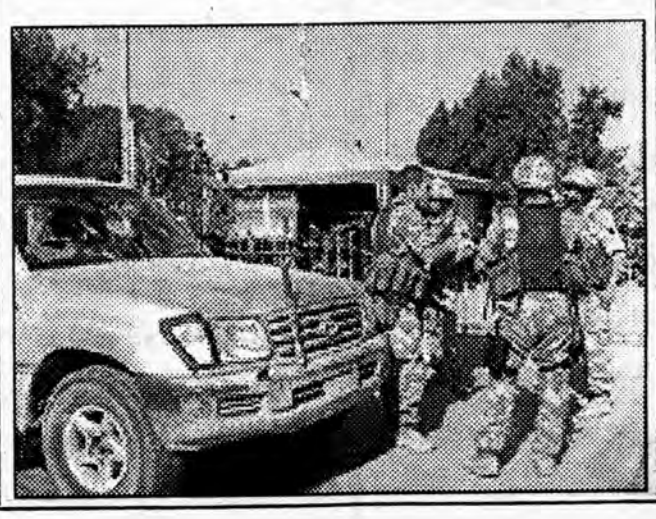

له قاچاقچیانو څخه لرغونی اثار تر لاسه شول

د پروان په ولایت کې دیارلس لرغونی آثار د قاچاقچیانو له منګولو څخه تر لاسه شول په دغو لرغونو آثارو کې زیاتره یې د بودایي دورې مجسمې دی د پروان ولایت د اطلاعاتو. کلتور او ګرځندوی رئیس نجیب الله اسرار په دې هکله وویل یو شمیر د لرغونو آثار وله قاچاقچیانو چې په هر ځای کې لوټماري کوي یو ځل بیا یې وغوښتل چې زمونږ په لرغونو سیمو کې په خپل سر کیندنې وکړي او څه چې د ځمکې لاندې وي هغه له خپله ځانه سره یوسي خو له نیکه مرغه د پروان د اطلاعاتو او کلتور د ریاست او امنیتي ځواکونو په هڅو او ګډو مرستو سره دوی له سیمې څخه تښتیدلي او د بودایي دورې دیارلس لرغونی مجسمې زمونږ لاس ته راغلي دي. ۴مخ

کشته شدن پنج طالب

ضمن یک درگیری میان نیروهای دولتی وشبه نظامیان مخالف دولت درولسوالی دهراود ولایت ارزگان پنج تن از افراد طالبان بقتل رسید. این درگیری زمانی صورت گرفت که یک تعداد از افراد مسلح طالبان در قریه دیزک ولسوالی دهراود بالای پوسته امنیتی حمله نمودند که درنتیجه درگیری میان آنها صورت گرفته و درجریان این درگیری پنج تن ازطالبان بقتل رسیدند، جان محمد خان والی ارزگان گفت : درولسوالی دهراود یک پوسته امنیتی ما درقریه دیزک است که بالای این پوسته امنیتی افراد طالبان ساعت یک شب گذشته حمله نمودند که درنتیجه درگیری میان قوای ائتلاف ونیروهای دولتی با طالبان پنج تن از افراد طالب بقتل رسیدند واجساد آنان تاحال درمنطقه باقی مانده است به گفته جان محمد خان افراد دیگر طالبان بعد ازیک ساعت درگیری مجبور به فرار ازمنطقه شدند که عملیات جستجو برای بقایای افراد طالبان حمله کننده هنوز هم جریان دارد.

سرمقاله

درد معلولان به درمان اساسی نیاز دارد

شایعاتی به گوش میرسد که درساختار وتشکیل وزارت شهداء ومعلولین دگرگونیهایی پدید آمده است . ضمناً گفتنی است که انتقاد و خورده گیری از وزارت شهداء ومعلولین . ازسوی معلولان وبرخی از حلقات مطبوعات، که اخیراً به مناسبت روز تجلیل ازمعلولان صورت گرفت، موارد قابل تأملی را که میتوان دیدودریافت تاحدود زیادی از نظر پنهان داشته بود.

روزنامه اراده درهفتهء گذشته به همین مناسبت درسرمقاله اش ضمن ارزیابی ضمنی کار این وزارت نوشته بود: درصورتیکه حکومت ومراجع مالی وحسابی آن بودجهء معینی را برای یک وزارت تخصیص بدهند ومعاش معلولان را درحد نخور وبمیر معین میسازند. تکلیف مسوولان وزارت روشن است.

باید پذیرفت که معلولان وشهداء از گروههای ازنظر افتادهء حکومت هستند که توجهی به آنان صورت نگرفته است.

درصورتی که یکی از معلولان در راس این اداره قرار گیرد، بازهم درد این دردمندان دوا نخواهد شد .

برخی از مسوولین مالی حکومت گاهی از مسوولیت ها ومکلفیت های قانونمندخویش با استدلهای چوبین طفره می روند و شانه خالی میکنند دلایلی را پیش میکنند که گویا حکومت ازعهدهء پرداخت آن برنمیآید، چنانیکه معاش متعاقدین . معلولان، شهداء و تنقیص شده گان ، تحت الشعاع این دستور قرارگرفته است.

درحالیکه این امر زیر پا ساختن حقوق قانونی آنها را از سوی مراجع رسمی آشکار میسازد.

میتوان پرسید درصورتیکه وزارت مربوط درمقابل یک کار انجام شده ازسوی کابینه قرار داشت ومعاش معلولان را رسماً تعیین نموده بود.میتوان به بلند بردن ویا کمک اضافی وزارت امید وار بود؟

باید خاطر نشان کرد، که اگر وزارت شهداء ومعلولین درسطح ریاست مستقل تنزیل یافته باشد، هیچ دردی از معلولان وورثهء شهداء را دوا کرده نمیتواند، بهتر است درجنب هلال احمر وتحت قیمومیت ریاست سره میاشت قرار گیرد.

این امر از اینجهت مرجح به نظر میرسد که معلولان درهر صورت به کمک ومعاونت های مداوم نیازمند هستند، ضمناً سره میاشت با کمک های هنگفتی که ازموسسات بین المللی بدست می آورد(ومردم ثمرهء آنرا جز در زلزلهء پاکستان تاکنون ، ندیده اند) تأسیسات ونهادهای سادهء تولیدی ودستی را ایجاد کند تاشماری از معلولان که توانایی های نسبی دارند، دراین نهادها جلب وجذب وبه کار گماشته شوند. لازمست دروضعیت موجود سره میاشت با قبول این مسوولیت یکی ازمکلفیت های بشری خویش را دربرابر محرومترین ومستحق ترین قشر جامعه ایفاء کنند.

درغیر این صورت درد معلولان وورثهء شهداء بازهم به تارخام وکلاوه وعده ها ومصلحت ها پیچیده خواهد شد وسرنوشت آن درحالت تعلیق قرار خواهد گرفت .

معلومه نه ده چې د پښې تر شا د چالاس دی؟!

نابلد

د نړۍ په ټولو هغو هیوادونو کې چې ددموکراسۍ اصول پلي شوي وي او هغو ټولنو په ځان باندې تطبیق کړی وی د بیلا بیلو فکرونو او اندونو درلودونکي ګوندونه سره یوځای د هیواد او خلکو د سوکالی او نیکمرغۍ په خاطر علمي او پرمختللي پروګرامونه وړاندې کوي په قانوني ډول په ازاده او دموکراتیکه فضا کې د پارلمان او ولسمشرۍ لپاره خپل کاندیدان تاکي د خپل ګوند په ګټه تبلیغات کوي چې په پارلمان کې زیاتي رایې تر لاسه کړي.

خو زمونږ پدې خورا وطن او په دې وروسته پاتې وطن چې نورې نړۍ سره له هر پلوه سیالي نشو کولای د زورله لاری د قدرت نیولو هڅه کوي او ګاونډیان یې هم د خپلو ګټو په خاطر هڅوي او هر ډول مادي او ځاني مرستې ورسره کوي مونږ ګورو چې د روان کال په اوږدو کې تر اوسه پورې د بیلا بیلو تخریبونو، وژلو او تښتولو په کولو سره زمونږ په هیواد کې امنیتي فضا خرابه شوی ده اوس د دغو ټولو اعمالو مسوولیت همیشه طالبان په غاړه اخلي هغوی په ښکاره وایي چې مونږ په هیواد کې ازادی غواړو او بهرنیان او په سر کې د امریکائیان باید زمونږ له وطن څخه ولاړ شي او په دې خبرو سره د خپلې مبارزې اوږدوالی هم تر کامیابي پورې یادوی. د سړ کال په اوږدو کې مونږ هره ورځ اورو چې د وژلو، وران‌ولو، تښتولو ځان مګې بریدونو په کولو کې طالبان دخیل دی

خوسره لدي د هغوی بریدونو او د هغوی پرمختګ له هغه وخت څخه چې له کمین څخه راوتلي د خلکو په روحیاتو باندې زیاته منفي اغیزه کړی ده یوازې عام خلک لا څه چې دولتي مسوولین یې هم تر اغیز لاندې راوستي دي مثلاً چې په یوه ولایت کې طالبان کوم برید وکړي وراني اووژنې په کې وشي خو کله چې د ولایت له چارواکو څخه د رسنیو له خوا پوښتنه وشي په ځواب کې ورته وایي لا تر اوسه پورې جوته نه ده چې ددی برید تر شابه د چا لاس وي یا داسې وایي چې کیدای شي چې برید د هیواد دښمنانو کړی وی، دا چې دولتي مسوولین یې نوم نه په ډاګه کوي داسې څرګندیږي چې هغوی په یوه شکل د خپل وخت د تیرولو لپاره زمینه برابروي او اصلاً نه غواړي چې د طالبانو نوم واخلي که څه هم په ټولو بریدونو کې د طالبانو لاس پخپله د طالبانو له خوا تائیدیږي.

همدا ولس و چې د مجاهدینو له لومړي وخت څخه چې زیات په تکلیف شول د هر راز ګډوډۍ او په پاتې بازیو مخه یې ونه شوای نیولای امن او امنیت خراب شو نو خلک په هیواد کې د یو نوی حرکت په هیله وو خو کله چې طالبان رامنځته شول همدغه اولس ورته ښه هر کلی ووایه دوی داسې فکر کاوه چې ګنې اوسنی ګډوډۍ ختمه او سراسري امن رامنځته کړي که څه هم د هغوی په راتګ سره دا کار وشو امن قائم شو او ګډوډۍ ختمه شوه خو نوری ستونزې یې رامنځته کړې.

د بیلګې په توګه طالبانو ونشوای کړای چې په وسله به خلک وژل کیږي او ورانی په چې په خپله واکمنی کې رامنځته کیږي د هیواد ټولو خلکو ته ښه وه چې د دولت د پالیسي په منلو سره په هغوی په دولت داری او قانوني ډول په ملي سیاست کې کمزوری وو پخلاینه کې یو ځای له نورې نړۍ څخه یې شوی وای او نور یې د یادونه نه کوله او خپل وطن له ورانولو او اهداف یې پوره کول هیوادوالو له وژلو څخه ښوونځي د انجونو لپاره لاس اخیستي وای خو بند شول دولتي ادارو بر خلاف خپلو هغو کې یې د ښځو په کار ورانولو او وژلو ته یې کولو بندیز ولګاوه مخه کړی ده چې نور عصري ښوونه او روزنه پردي یې ورته ښیي او یې نه خوښیده موسیقي دوی دومره له ځان سره تلویزیون او داسې نور فکر نه کوي چې دا بندیزنه در واخله هغه مونږ د چا لپاره خلك چې په لومړي پیل جنګیږو د چالپاره وطن کې ورته خوشاله وو ورانوو خو سره لدې چې هغه هم ورنه جلا شول هغوی دوطن د ودانولو بی سواده خلك یې په په ځای تخریب ته لاس بیلا بیلو نومونو

استخدام کړل او نتیجه یې هغه شوه چې خپله چارواکي له بوسو لاندې یې هم ولیده او نوری اوبه تیروي او په وژونکو نړۍ هم ولیده خو اوس او تخریبي پیښو سیده د بیا د بهرنیو هغو کړیو هغوی نوم نه اخلي او له او هیوادونو په مرسته اصلي پیښې څخه یې چې په سیمه کې د ځنګ لیري ځي د پیښو امریکا د شته والی کوونکي په مجهول مخالف دي بیا د حالت کې خلکو ته ښئ واکمنی او قدرت ته د خو په ډاګه خبره نشي رسیدو په خیال کې دی. کولای او طالبان خپل دا چې دلته قوانین د ځان پخپله ښکاروي دا حزبونو رامنځته شوی چې هغوی په ډاګه دی قانوني ولسمشر مسوولیت په غاړه اخلي تاکل شوی دادی په دې نو څه حاجت دی چې نړۍ ورځو کې د خلکو مسوول په لفافه کې ځي له خوا تاکل شوی او وایي چې لاته ده جوته پارلمان! په کار لاس شوی چې ددې پیښې تر پورې کوي او د خپل شا د چا لاس دی او حال صلاحیت په چوکاټ کې دا چې ښه پوهیږي چې د به د وطن او خلکو د چا لاس دی؟ بري او سوکالي په هیله لازمه ده چې مسوول عملي ګامونه واخلي نو چارواکي په هره پیښه په داسې شرایطو کې چې شخصي توب یې چې دولت د قانون جوت نه وي او پوه شي چوکاټ هر چاته اجازه چې دا کار به طالبانو ورکړی ده چې حزب کړی وي باید اولس ته جوړ او د قانون په فریب ورنکړي بلکی د چوکاټ کې خپل پیښو اصلي کوونکې ګوندونو ته کار وکړي رسوا کړي چې خو زمونږ په هیواد کې دولت یې هم وپیژني او طالبان چې له قدرت خلك هم پداسې حالاتو ځخه لویدلي دي د بیا کې له دولت سره یو واکمني د لاسته راوړلو لاس کیدای شي او په په خاطر یې د پرون په شریك ګام سره حرکت پیروي وسلی ته لاس کولای شي. کړی دی.

نو بیا ولې زمونږ چارواکي له بوسو لاندې اوبه تیروي او په وژونکو او تخریبي پیښو سیده د هغوی نوم نه اخلي او له اصلي پیښې څخه یې څنګ لیري ځي د پیښو کوونکي په مجهول حالت کې خلکو ته ښئ خو په ډاګه خبره نشي کولای او طالبان خپل ځان پخپله ښکاروي دا چې هغوی په ډاګه مسوولیت په غاړه اخلي نو څه حاجت دی چې مسوول په لفافه کې ځي او وایي چې لاته ده جوته شوی چې ددې پیښې تر شا د چا لاس دی او حال دا چې ښه پوهیږي چې د چا لاس دی؟

لازمه ده چې مسوول چارواکي په هره پیښه چې شخصي توب یې جوت نه وي او پوه شي چې دا کار به طالبانو کړی وي باید اولس ته فریب ورنکړي بلکی د پیښو اصلي کوونکي رسوا کړي چې دولت یې هم وپیژني او خلك هم پداسې حالاتو کې له دولت سره یو لاس کیدای شي او په شریك ګام سره حرکت کولای شي.

بیت المال حق مردم است

عبد الجلیل جمیلی - کالیفورنیا

همه میدانند که هر محیط اجتماعی و کشوری بنا بر تحولات خوب و بد و جریان زندگی خویش واکنشهای را بنام ضرب المثل ها داشته اند که در کشور ما نیز همین عنوان بالا یکی از همان واکنشهای حیاتی و ضرب المثلی پنداشته میشود که خواستم یکی دو تای آنرا (اولی را عیناً شنیده ام و دومی را روایت میکنند) با ارتباط به احوالات بد وطن وارتباط آن با حیات سالار های ملت بی نوای ما تذکر بدهیم:

خوب بخاطر دارم که در آغاز دهه ۱۳۳۰ هـ ش (۱۹۵۰م) وزمانیکه محصل پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل بودم، از طرف دوست پدر مرحومم، مرحوم مامور رحم دل خان سرای خواجه ای (فعلاً میر بچه کوت) به آنجا دعوت شدیم که با فامیل به آنجا رفته و روز و شب خاطره انگیزی را در آن خانه ایلاقی مصفا و باغ میوه بیش از ۵ هزار تاک و غذا ها و مخصوصاً شور بای تندو تیز بادیگ سنگی و نانهای پنجهکش خانگی سپری کردیم. بهر حال با گذشت روز و پاسی از شب و صرف غذا ها و میوه جات، مجلس خودمانی شد و بگو و مگو ها شروع، میزبان گرامی ما، مامور رحم دل خان یکی از خاطرات سنه ۱۳۰۸ دوره سلطنت امیر حبیب الله کلکانی را که خودش در آن زمان بحیث منشی والی کابل (ولی محسن کلکانی) ایفای وظیفه میکرد با الفاظ و کلمات خو چنین شرح داد (امیر صاحب که خودرا امیر حبیب الله خادم دین رسول الله مینامید در آن سال ۱۳۰۸ امر کرد که جشن استقلال در پغمان (جای همیشگی جشن استقلال وطن) بسیار خوبتر و عالی تر از دوره امانی (مرحوم اعلیحضرت امان الله خان) ترتیب شد و ضمناً در آن جا قسمتی را برای نمایش صنایع تولیدی ملی و صنایع دستی نیز تعیین کرده بودند که بعد از افتتاح جشن و سپری شدن رسم گذشت نظامی و شهریان - نمایشگاها نیز افتتاح می شد و امیر صاحب بهر یک از غرفه ها رفته آنها زیادتر تشویق میکرد تا نوبت به غرفه صنعت آهنگری و صنایع مشهور چاقو و قمه وکارد سازی چاریکاری رسید و امیر صاحب آنرا به بسیار دقت می دید، که دفعتاً یکی از ۵ - ۶ اردلی حاضر با شان (گارد محافظین) امیر صاحب از پشت سرشان به پیشرو آمده سلام کرد و گفت: (وا قربان آن قمه بسیار خوشم آمده آنرا برایم بخرید!) امیر صاحب به قمه دید و باز بطرف اردلی خود (که ناز دانه و هم رفیق کهسار دیرین) دست به حبیب برد و دید که ۳ کابلی دارد (تا آن زمان ۲ نوع قران یا نیم افغانیگی نقره ای مروج بود قران کابلی ۴۵ پول و قران افغانی ۵۰ پول) و رو به غرفه و الا کرد و پرسید که قیمت این قمه چند است؟

آن شخص جواب داد: قربان ۶ کابلی - امیر صاحب روبه اردلی خود کرد و گفت که من قمه را برایت خریده نمیتوانم زیرا من ۳ کابلی دارم و بس، اردلی باز بجرأت گفت: قربان امروز شما امیرهستید ۶ کابلی که هیچ پیسه نیست! امیر صاحب گفت که اگر امر کنم که آنرا برایت بخرند باید ۳ قران کمبود را از بیت المال بدهم که چون بیت المال حق مردم است و بر من حرام - این کار را کرده نمیتوانم، ولی رو بطرف همراهان خود که وزیر دربار، وزیر خارجه و والی کابل بود کرده وگفت، شما میتوانید باین اردلی برای خرید قمه ۳ کابل کمک کنید؟ آنها دست به جیب بردن و آن ۶ کابلی را پوره کردن و قمه مطلوب اردلی را خریدند که از امیر تا اردلیْ و دوکاندار همه خوش و راضی شدند.

ولی آنچه را بروایتی شنیده ام: که وقتیکه همین امیر صاحب به امارت رسید و کم کم به امور دولتی و دفتری و جنجالها ی روزمره و مخصوصاً در د سرهای جنگی و خاصتاً سیاسی وارد شده اورا روز بروز خسته کن تر می ساخت، مخصوصاً که می شنید یگانه سفیر و سفارت مقیم کابل (در حصه اول کارت پروان فعلی یعنی بره کی شهر آراء جوار قلعه هندوی قبلی که تا حال همانجا است) سفیر انگلیس است که اورا کلافه کرده بود، روزی با عصبانیت وزیر خارجه را خواست و امر کرد: سفیر انگریز را بخوای و از طرف من برایش بگو: کارت همین کار - معاشت دو چند، اما قطعاً بعد ازین بکار ما غرض نگیر - فهمیدی)

این هم در آن زمانی که فضا را نافهمی و بی سوادی و خود سری و قدرت مندی تیره و تار ساخته بود، مگر بازهم از آن شنیدگی و این روایت اقلاً نسیم ترس از خدا و صداقت و غرور حریت و افغانیت استشمام میشد با آنکه دست استعمار از او مجسمه این برای این کار ساخته بودند ولی او آن جرأت افغانی صدور خطاریه بخود شانرا داشت!

زندگی در هنر

متصدی صفحه : ناظر

پخوانی آشنا

د ن مواج ژباړه

زه له هغه سره هغه وخت له "هغه" پرته به ژوند
آشنا شوم چې لا د وګړي شوم.
ښوونځي زده کوونکی څو ځلی داسې پیښ شو
وم، د پوهنځي په دوری چې هغه مې پریښود او
کې پر دوکترا باندې د ترینه لیرې شوم، اما دا
کار په کلونو او آن تر بیلتونونه د اوږدې
هغه وروسته چې په کار مودې لپاره نه وو. بیا
مې پیل وکړ هغه زما مې هغه تر مخ کاوه.
سره و. له هغه سره زما خدایه ... کلونه
داسې روږدی شوی وم کلونه کیږي چې زه او
چې تصور می نه کاوه هغه پر یوه لاره څو.

بنایي دی صنفی ته پای
ورکړی شي
ومې پتیل چې په
میرنتوب عمل وکړم.
هغه می د تل لپاره
پریښود. پر
څو کلنه او صمیمیت
می یو واری خط
ویوست. هغه چې مې
شپه او ورځ تر څنګ و
لیرې می وغورځاوه.

اوس هغه له نورو نارینه ځانه مشرانو نارینه وو
وو سره وینم. شونډه پر ته څنګه نصیحت وکړم
شونډه، غواړم ولاړ شوم چې هغی ته دی
او دغه نارینه ته ووایم پخپل ژوندانه کې لارور
او چیغه وکړم چې "هغه ونکړي. آخر هر څوک له
"دی لیرې وغورځوی او ځانه عقل لري پخپله
له هغې نه دی لیرې کولای شي تصمیم
والی غوره کړي، ولی ونیسي چې سګرټ ونه
ډاریږم چې زما خبره به څښې او یا وڅښي زه
ونه مني. ولی ووایم چې خوشی
لدینه ور اخ یوا زه له دی کړي.

اقدام انجمن ناشران موسیقی برای رعایت حق مولف

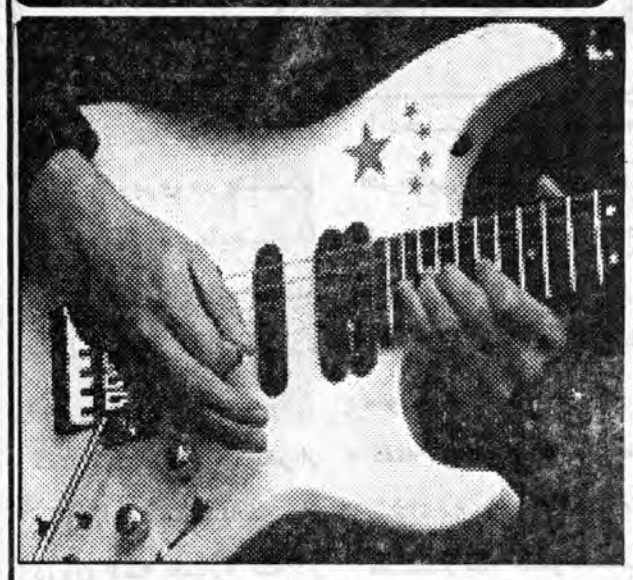

دست اندرکاران صنعت موسیقی جهان در نظر دارند علیه وب سایتهایی که ترانه ها و نوت های موسیقی را بدون مجوز در اختیار خوانندگان شان قرار می دهند، دست به اقدامات قانونی جدی تری بزنند.

انجمن ناشران موسیقی، ام پی ای، که نماینده ناشران کتابها و تولیدات چاپی موسیقی است نخستین حرکت خود را علیه این سایتها آغاز می کند.

لورن کایسر رئیس ام پی ای به بی بی سی گفت: "اکنون نوتها و اشعار آهنگها به طور گسترده بر روی انترنت قابل دسترس اند اما همه شان کاملا غیر مجاز اند."

آقای کایسر گفت که او نمی خواهد مجازات این وب سایتها فقط به بسته شدن سایت و پرداخت جریمه نقدی محدود شود.

وی افزود: "اگر مقامات، خلافکاران را به تحمل زندان محکوم کنند فکر کنم موثرتر باشد."

این حرکت در پی چند سال تلاش و مبارزه صاحبان آثار موسیقی علیه وب سایتهایی صورت گرفته که آهنگها و دیگر تولیدات موسیقی را برای ضبط آن بر روی کامپیوتر به طور رایگان در اختیار مردم قرار می دهند.

در گذشته شرکتهای تولید و پخش موسیقی راسا علیه این گونه وب سایتها اقدام می کردند اما این نخستین بار است که ام پی ای در کنار این شرکتها علیه وب سایتها شکایت قانونی می کند.

آقای کایسر گفت: "ام پی ای در ابتدا وب سایتهای بزرگی را که مردم فکر می کنند قانونی و خیلی محبوب اند، هدف قرار خواهد داد."

او گفت: "پیشتر دستگاه های فتوکاپی بخشی از در آمد بالقوه ما را قطع می کردند اما اکنون انترنت بشدت بر روی فروش نوتها و اشعار چاپ شده تاثیر گذشته است و به همین دلیل ما به دنبال یک حرکت موثر هستیم."

د رحمان بابا په شعر کې تولنیزه او انتقادي خوا

شعرو شاعری په هره
ټولنه کې د وخت پیښې
او حالات په ځان کې
رانغاړي او همدا وجه ده
چې د یوه شاعر د شعر د
څېړلو او سپړلو لپاره
لازمه وی چې د شاعر د
وخت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی او
فرهنګی حالات وڅېړل
شي او لدی
څېړنو وروسته د شاعر د
فکر او انده په
هکله زیات معلومات تر
لاسه کیدای شی خو کله
کله چې دیوه شاعر د
شعر په هکله سرسری
کتنه وشی اوکه نه د
شاعر په هکله
بیا نظریی کمزوری
راڅرګندیږی. زمونږ په
پښتو ادبیاتو کې رحمان
بابا یو داسی شاعر تیر
شوی دی چې ټول پښتانه
او د نورو ژبو پښتو
څېړونکی او ماهرین یې
له نوم سره پوره
اشنایی لری.
خو بهرنی څېړنی چې د
رحمان بابا په هکله شوی
دی په زیاتو کې رحمان
بابا یو صوفیانه شاعر
معرفی کړی دی او داسی
تری څرګندیږی چې ګنی
رحمان بابا یو ترک

الدنیا شاعر و او یوازی
په یوه کنج کې ناست او
له خلکو جلا شوی و. او
هغه انځور چې د رحمان
بابا په دیوان باندی
کښتل شوی هغه هم
رحمان بابا د دیوان له
شعرونو سره برابره نه
دی او له هغه څخه
رحمان بابا یو ملنګ
شاعر ښکاری. خو که
چیری د رحمان بابا
دیوان ته وکتل شی
ښکاری چې رحمان بابا
په شعر کې نه یوازی دا
چې تولنیزی خواوی
لیدل کیږی بلکی د
وخت په ناخوالو او
ظلمونو یې هم انتقادونه
کړی دی لکه چې وایی:
په هر کور کې رنځوران
راته پراته دی
لاس می نه رسی د هیچا
په دوا
او کله خو د وخت
ظلمونو ته په انتقادی
نظر کې خپل غږ داسی
اوچتوی
زه رحمان د زمانې له
جوره ژاړم
خپل صاحب لره په داد
او په فریاد یم
که په کلی کې مې کور
دی زه ګومان کړم
چې کور نه دی دا می

ګور دی په صحرا کې
سربند نه وګویا دښت
کربلا و
چې سیلاب شو د سرو
وینو پری روان
هر شاعر چې له خلکو او
وطن سره مینه ولری
حتماً د هغه په اشعارو
کې د هیواد پالنی
روحیه څرګندیږی او
رحمان بابا یو له همدغو
شاعرانو څخه و.
خو دا چې رحمان بابا په
خپله ټولنه کې
اقتصادی او تولنیز
کمزوری حالت درلود د
خوشال په څیر یې د
مغلو په خلاف د مبارزی
بیرغ لوړ نه کړای شو خو
د وخت د ظلمونو او
نادودو په خلاف یې خپل
سر تیټ کړی هم نه دی
او د وخت د واکمنو
نومونه اخلی او مقایسه
کوی یې:
اورنګ زیب او شاه
جهان غوندی اشراف
صدقه شه تر منصور
غوندی نداف
ویلای شو چې رحمان
بابا په خپل ساده روان
شعر کې د یوی لاری
پرانستنه وکړه چې تر
هغه وروسته نور ډیر
شاعران د هغه په لاره

روان شول.
رحمان بابا د وخت په
هغو شرایطو کې چې
پلی تګ راتګ ګران و د
ډیرو سیمو له جغرافیوی
حالاتو، شاعرانو څخه
خبر و. د نورو شاعرانو د
اشعارو په مطالعه کې
هم بی برخی نه و او تل
یې د نورو شاعرانو
شعرونه تللی دی او د
خپل شعر سره یې
مقایسه کړی او شاعرانه
لویی هم کړی ده لکه
چې وایی:
خوشالا او دولتا می
غلامان دی
زه رحمان په پښتو ژبه
عالمګیر یم
لکه زه چې سخندان او
هنرمند یم
بل به نه وی سخندان او
هنرمند
چې منکر پری اعتراض
کولای نشی
دا دی شعر دی رحمانه
که اعجاز
د رحمان بابا شاعرانه
شهرت له سیمی څخه
وتلی او ان چې د بهرنیو
کتابونو تر الماریو پوری
د دیوان قلمی نسخی
رسیدلی او د بهرنیو
څېړونکو له خوا څېړنی
پری روانی دی.

خو اصلی خبره داده چې
د هر شاعر شعر باید د
خلکو دردونه منعکس
کړی او د ټولنی ناخوالی
او واقعیتونه په کې
راونغاړل شی.
هغه چې د یو ځانګړی
ډلی او واکمنی کړی په
خدمت کې وی د داسی
شعرونو عمر لنډ او د
وخت په اوږدو کې له
منځه ځی او هیریږی او
خپل مینه وال له لاسه
ورکوی.
د رحمان بابا
شعر ځکه خوږ او د
خلکو خوښیږی چې د
خلکو د زړه اواز دی د
وخت ناخوالی یې
اخیستی او په هغه کې د
هر فکر لپاره شعرونه
ویل شوی. خو که چیری
خبری راغونډی
کړو باید ووایو چې
رحمان بابا
یوازی یو صوفیانه شاعر
نه بلکی له خلکو سره و
او په خلکو کې
یې ژوند کاوه یوه
ټولنیزه او انتقادی
روحیه یې درلوده او د
تل لپاره به د ده د
شعرونو مینه وال زیات
وی او له خلکو به نه
هیریږی.

اشرف

سقوط طیاره در نایجیریا ۱۰۳ کشته برجای گذاشت

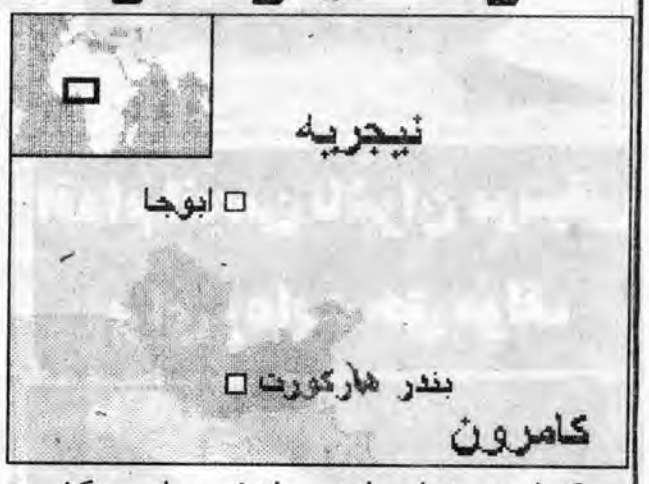

یک فروند طیاره مسافربری در بندر هارکورت در نایجیریا سقوط کرده و ۱۰۳ نفر از مسافرانش کشته شده اند.

گفته می شود هفت نفر از مسافران، نجات یافته و از درون لاشه طیاره که در آتش می سوخت، بیرون کشیده شده اند.

طیارهی مذکور مسافرانش را از ابوجا، پایتخت این کشور افریقایی، حمل می کرد که هنگام فرود، در جریان رعد و برق قوی سقوط کرد و دچار آتش سوزی شد.

گفته می شود این طیارهی مدل دی سی ۹ که به شرکت خصوصی سوسولیسو تعلق داشت و حامل دهها دانش آموز نوجوان بود.

هنوز علت سرنگونی این طیارهی مسافربری مشخص نشده اما ساموئل ادوروگبویه، سخنگوی سازمان طیارهیی غیرنظامیٔ نایجیریا گفت که طیاره "با شرایط جوی نامساعدی مواجه شده است".

یکی از مسئولان طیارهیی گفت: "تقریبا همه کشته شده اند. شعله ها همه جا زبانه می کشیدند."

"دانش آموزان بسیاری سوار بر طیاره بودند و از تعطیلات باز می گشتند."

آقای ادوروگبویه گفت هفت نفر نجات یافته اند. "آنها نفس می کشیدند و به شفاخانه منتقل شدند. حال این مصدومان که تحت مداوا قرار دارند، رو به بهبودی است."

او مشخص نکرد که این عده، از مسافران طیاره بوده اند یا جزو خدمه آن قرار داشته اند.

یکی از مادرانی که با پریشانی و آشفتگی در فرودگاه بندر هارکورت منتظر دریافت خبری از فرزند خود بود، گفت این طیاره حامل ۷۵ نفر از دانش آموزان یک مکتب یسوعی در ابوجا بود.

در ماه اکتبر یک فروند بوئینگ ۷۳۷ اندکی بعد از برخاستن از باند میدان هوایی شهر لاگوس، پایتخت تجاری نایجیریا، سقوط کرد و همه ۱۱۷ سرنشین آن کشته شدند. جعبه سیاه آن طیاره هرگز پیدا نشد.

الوشگو اباسانجا، رئیس جمهور نایجیریا به وزیر امور هوانوردی خود دستور داده بود تا برای تضمین امنیت خطوط هوایی، هرگونه کاستی و نقصی را برطرف کند.

به گفته تحلیلگران، صنعت طیارهیی نایجیریا در سالیان اخیر رشد سریعی داشته است ولی بسیاری از طیارههای آن فرسوده اند و چندین سانحه هوایی مرگبار در این کشور رخ داده است.

با وجود این، شرکت سوسولیسو به عنوان یکی از امن ترین خطوط هوایی داخلی در نایجیریا شناخته می شد.

انتخابات ریاست جمهوری در چیلی

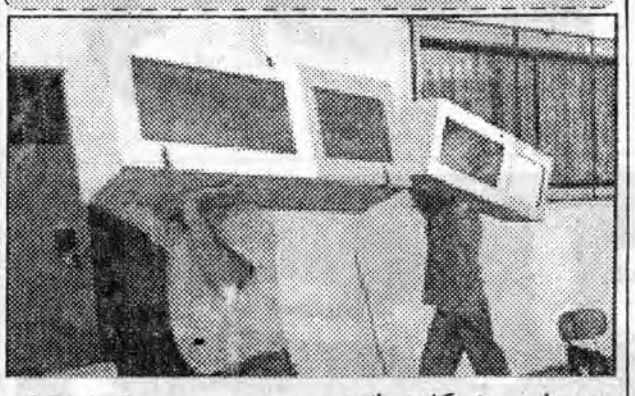

مردم چیلی دیروز، یکشنبه یازدهم دسامبر، برای شرکت در انتخابات ریاست جمهوری به پای صندوق های رای رفتند.

این انتخابات زمانی برگزار شد که چیلی به لحاظ اقتصادی وضعیت خوبی دارد اما نرخ بیکاری در آن بالاست و جرم و جنایت رو به افزایش است.

هر سه نامزد اصلی انتخابات ریاست جمهوری چیلی وعده داده اند که به این مشکلات رسیدگی کنند.

نظرسنجی ها حکایت از آن دارد که "میشل باشلت"، وزیر سابق صحت و دفاع، نسبت به رقبای خود وضعیت بهتری برخوردار است.

احتمال دارد وی بسیاری از سیاست های موفق "ریکاردو لاگوس"، رییس جمهوری مردمی چیلی را دنبال کند.

آقای لاگوس اقتصاد بازار آزاد را با برنامه های اجتماعی چپگرایانه در هم آمیخته و کشورش را به سوی یک اقتصاد سالم پیش برده است.

پدر خانم باشلت از جنرال های نیروی هوایی چیلی بود که در زمان حکومت جنرال آگوستو پینوشه توسط پولیس مخفی تحت شکنجه قرار گرفت و در اثر آن کشته شد.

وی در صورت انتخاب شدن، اولین رییس جمهور زن در خواهد بود.

رقبای اصلی خانم باشلت هر دو راستگرا هستند. "سباستین پینه را" از تجار میلیاردر چیلی و "جاکوئیم لاوین"، شهردار سابق سانتیاگو، پایتخت چیلی، در این انتخابات با میشل باشلت رقابت می کنند.

له قاچاقچیانو...

چې همدا اوس مهال زمونږ په ریاست کې موجود دي هغه وړاندې وویل چې دغه نیول شوي آثار له دوو زرو څخه تر پنځو زرو کلونو پورې تاریخي لرغونتوب لري او د نومورې ولایت د ګرام ولسوالۍ په کافر کلاء کې له لرغونو آثارو څخه د دفاع او ساتني پولیسو نیولي دي دغه آثار به د اوس مهال لپاره چې مونږ موزیم نه لرو دا آثار به د هیواد ملي موزیم ته د امانت په توګه سپارو او هر کله چې مونږ په پروان کې د یوه موزیم د جوړولو توان وموند نو بیا مونږ کولای شو چې دغه آثار بیرته خپلې سیمې ته راوړو او تري ساتنه وکړو او نړیوالو ته خپل تاریخي لرغنتوب وښایو.

حمله انتحاری به...

مقامات محلی در قندهار می گویند، فرد حمله کننده، بمب های که با خود حمل می کرد را در نزدیک یک کاروان مربوط به نیروهای ائتلاف تحت فرمان امریکا در چهار راه عیدگاه، منفجر کرد.

این مقامات می گویند در این انفجار هیچ آسیبی به نیروهای ائتلاف تحت فرمان امریکا نرسیده امنا شاهدان عینی می گویند موتر این نیروها قسما تخریب شده است.

چهار راه عیدگاه، در حدود دو صد متری دفتر والی قندهار و در مرکز این شهر واقع است.

تا حالا هیچ گروهی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفته است و مقامات امنیتی از ابراز نظر در مورد هویت فرد بمب گذار نیز خودداری می کنند.

به گفته شاهدان عینی، نیروهای آمریکایی جاده های اطراف محل حادثه را مسدود کرده اند.

ولایت قندهار در جنوب افغانستان، بیشترین موارد بمب گذاری ها و حملات تروریستی پس از فروپاشی رژیم طالبان در این کشور را تجربه کرده است.

آخرین حمله انتحاری در ولایت قندهار، هفته پیش روی داد که در اثر آن دست کم دو نفر کشته و سه نفر دیگر زخمی شدند.

وقوع چند انفجار در یک انبار سوخت در نزدیک لندن

در یک انبار سوخت در نزدیکی شهر هم همستد واقع در ۴۰ کیلومتری شمال لندن یک رشته انفجارهای شدید رخ داده است.

این شهر در منطقه هارتفورشایر و در حدود ۱۵ کیلومتری میدان هوایی لوتون قرار دارد. بزرگراه نزدیک محل انفجارها، مسدود شده است.

تعداد زیادی از مردم منطقه گفته اند قبل از سحر با صدای انفجارهایی که فضا را مملو از

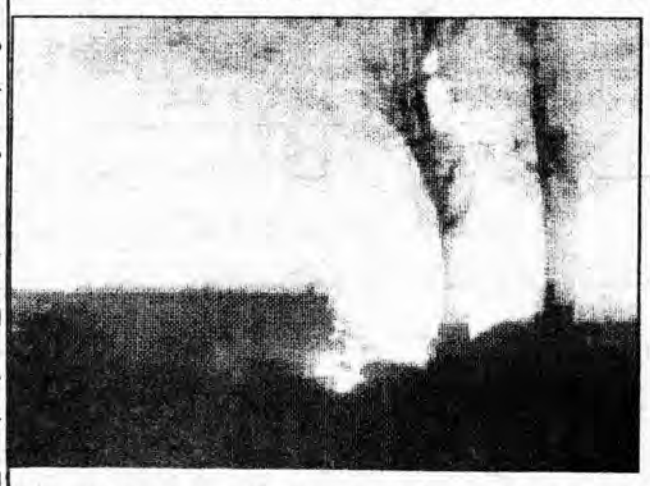

آتش و دود کرده بود، از خواب بیدار شدند.

یکی از شاهدان عینی به بی بی سی گفته است تعداد زیادی خانه در اثر این انفجارها تخریب شده است.

یکی دیگر از شاهدان عینی به نام دانکن میلیگان به بی بی سی گفت: "من حدود پنج کیلومتری محل انفجارها هستم اما می توانم شعله های بلند آتش و دودی را که همه جا را گرفته، ببینم."

انفجارها بسیاری از ساختمان های نزدیک را لرزاندند.

موتر های اطفائیه و آمبولانس ها در محل حاضر شده اند.

پولیس از برجای ماندن تعدادی مجروح در اثر این انفجارها خبر داده است اما به تعداد دقیق آنها و همچنین اینکه جراحات آنها تا چه حد جدی است، اشاره نکرده است.

وزیری هامانه وزیر نفت ایران شد

مجلس ایران به کاظم وزیری هامانه، سرپرست فعلی وزارت نفت ایران به عنوان وزیر جدید نفت رای اعتماد داده است.

آقای وزیری هامانه هفته پیش از سوی محمود احمدی نژاد به عنوان وزیر نفت پیشنهاد شده بود.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، ایرنا، کاظم وزیری هامانه با ۱۷۲ رای موافق از مجموع ۲۵۹ رای ریخته شده به صندوق، موفق به کسب رای اعتماد مجلس شد.

بنابر این گزارش، ۵۳ نفر از نمایندگان مجلس به وزیر جدید نفت رای مخالف و ۳۴ نفر نیز به او رای ممتنع دادند. هنگام رای گیری، ۲۶۵ نماینده در مجلس حضور داشتند.

کاظم وزیری هامانه در دولت محمد خاتمی و در زمان وزارت بیژن زنگنه، وزیر سابق نفت، معاون امور هماهنگی این وزارتخانه بود.

محمود احمدی نژاد بعد از آن که مجلس شورای اسلامی به علی سعیدلو به عنوان وزیر نفت رای اعتماد نداد، کاظم وزیری هامانه را به عنوان سرپرست این وزارتخانه منصوب کرد.

گفته می شود آقای وزیری هامانه که ۶۰ سال دارد، متولد یزد است و لیسانس مهندسی مکانیک و فوق لیسانس مدیریت دارد. وی کتابی در زمینه نقش یارانه انرژی نوشته است.

کاظم وزیری هامانه چهارمین فرد مورد پیشنهاد رییس جمهوری ایران برای تصدی پست وزارت نفت بود. علی سعید لو، صادق محصولی و محسن تسلطی انتخاب های قبلی آقای احمدی نژاد برای وزارت نفت بودند. آقای سعیدلو نتوانست رای اعتماد نمایندگان مجلس را به دست بیاورد، آقای محصولی در روز رای گیری از بیم رای منفی مجلس، پیش از رای گیری، از تصدی وزارت نفت انصراف داد و آقای تسلطی نیز موفق به جلب نظر موافق نمایندگان مجلس نشد.

ایران چهارمین تولید کننده بزرگ نفت جهان با چهار میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز و دومین عضو بزرگ سازمان کشورهای صادر کننده نفت، اوپک، بعد از عربستان سعودی است.

ERADA Daily

اراده

زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمد جمیل "امیری" و سبحان الله "داودزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor:Suhrab Didar (Mobil phone :070222726)
eradadaily@hotmail.com
Engineerjamil_amiry@yahoo.com